

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 7CoP/32/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7114208853
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 07. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Agnesa Hricová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7114208853.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v právnej veci starostlivosti súdu o mal. K. B. nar. X.X.XXXX a mal. I. B. nar. XX.X.XXXX zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9 na návrh matky V.. H.. Q.. Y.M. V.B. V. nar. XX.X.XXXX bývajúcej v S. K. T.. U. Č.. XX t.č. v O. K. T.. K. Č.. XX zastúpenej JUDr. Viliamom Valcerom advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Pribinovej č. 8 za účasti otca V.. H.. J. B. V. nar. XX.XX.XXXX bývajúcim v S. K. T.. W. Č.. XX zastúpeného JUDr. Emanuelom Olšavským LL.M. advokátom Advokátskej kancelárie so sídlom v Košiciach na ul. Trnkovej č. 9 v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Košice I zo dňa 5.12.2014 č.k. 18P 53/2014-66 takto

rozhodol:

Zrušuje rozsudok v napadnutých výrokoch o určení výživného, dlžnom výživnom a trovách konania a v rozsahu zrušenia vec vracia na ďalšie konanie.

Vracia vec súdu prvého stupňa na rozhodnutie o povinnosti otca pravidelne informovať matku o veciach týkajúcich sa maloletej K..

odôvodnenie:

Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zveril mal. K. do osobnej starostlivosti otca s tým, že právo zastupovať maloletú a spravovať jej majetok majú obaja rodičia. Zaviazal matku prispievať na výživu mal. I. 350 EUR mesačne, ktoré zaviazal matku platiť i.e vždy do 15-tého dňa v mesiaci vopred od 1.10.2014 do budúca. Zaviazal matku prispievať na výživu mal. K. 300 EUR mesačne, vždy do 15-tého dňa tv mesiaci vopred do rúk jej otca od 1.10.2014 do budúca. V prevyšujúcej časti konanie zastavil. Dlžné výživné za obdobie od 1.10.2014 do 31.12.2014 650 EUR zaviazal matku zaplatiť i. do 15-tich dní od právoplatnosti rozsudku a v sume 500 EUR pre mal. K. do rúk jej otca v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Styk matky s mal. deťmi neupravil a rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Proti tomuto rozsudku podala odvolanie matka s návrhom, aby odvolací súd zmenil napadnutý výrok o určení výživného tak, že ju zaviazal prispievať na výživu mal. K. 60,- € mesačne a mal. I. 90,- € mesačne, zároveň rozhodne, že matka nemá dlh na výživnom a otcovi určí povinnosť informovať matku o zdravotnom stave, školských a mimoškolských aktivitách a aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa maloletej K.. Poukázala na to, že výživné určené napadnutým rozsudkom pre obe deti v sume 650 € považuje za neprimerané, nezohľadňujúce jej príjmy a výdavky a priznané výživné prevyšuje odôvodnené potreby maloletých detí. Uviedla, že v priebehu prvostupňového konania preukázala, že má dva pracovné pomery jeden na Univerzite Komenského v Bratislave stanovený 40 hodinový týždenný pracovný čas, kde základný plat predstavuje 1.044,- € a druhý na I. univerzite v S. skrátenej na 31,5 hodinový týždenný pracovný čas, kde základný plat po prepočte na skrátenej úväzok predstavuje 822,15 €. Konajúci súd nezohľadnil skutočnosť, že jej pracovný pomer k zamestnávateľovi v Košiciach sa skončí 30.6.2015 napriek tomu, že v účastníckej výpovedi na túto skutočnosť poukazovala. Taktiež výpoveďou a

listinnými dôkazmi poukázala na svoje zvýšené odôvodnené výdavky na byty v Košiciach a v Bratislave, splátku hypotekárneho bytu v Bratislave ako aj cestovné z Bratislavy do Košíc, stravu, ošatenie, hygienu, lieky, telekomunikačné výdavky a cestovné náklady, ktoré predstavujú najmenej 1.275,- € mesačne. Tieto skutočnosti a dôkazy však konajúci súd pri rozhodovaní o výživnom nezohľadnil. Citovala § 62 ods. 2 Zákona o rodine a nesúhlasila s odôvodnením rozsudku, pretože poukázala na to, že vynakladá výdavky a svoj čas a energiu nielen na prácu a byť v Bratislave, ale aj na prácu a byť v Košiciach a na cestovanie medzi týmito dvoma mestami. Pracovný pomer a byť v Košiciach udržiava z dôvodu, aby sa stýkala s maloletými deťmi, ktoré majú právo byť v kontakte s oboma rodičmi. Túto skutočnosť však konajúci súd žiadnym spôsobom nezohľadnil a vyslovila názor, že rozsudok súdu prvého stupňa nezohľadňuje ani záujmy maloletých detí. Uviedla, že v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku mal. K. mala 10 rokov, navštevovala základnú školu a podľa vyjadrenia kolízneho opatrovníka výdavky na odev, obuv, stravu sú primerané jej veku. Maloletá I. mala v čase vyhlásenia rozsudku 17 rokov, navštevovala gymnázium. Aj podľa vyjadrenia otca obe deti sú zdravé a nie sú s nimi žiadne mimoriadne výdavky. Uviedla, že aj keď deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov podľa ustálenej judikatúry aj výdavky na maloleté deti majú svoje limity dané ich potrebami určené najmä vekom, zdravotným stavom a záujmami. Z vykonaných dôkazov je zrejmé, že výdavky na dieťa vo veku 17 rokov vo výške 700 € a na dieťa vo veku 10 rokov vo výške 600 € nie sú odôvodnené vekom, zdravotným stavom ani záujmami detí. Vzhľadom na to, že uvedené potreby oboch maloletých detí bolo možné zabezpečiť výživným v nižšej ako súdom určenej sume. Navyše súd rozhodol aj o vyživovacej povinnosti vo vzťahu k I.A. B., ktorá bola v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku maloletá, avšak žiadne šetrenie ohľadom jej potrieb a výdavkov kolízny opatrovník nevykonával, čoho dôkazom je vyjadrenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny z 30.5.2014, ktoré sa týka iba mal. K. B.. Poukázala na to, že výdavky uvedené v prehľade predložennom otcom na pojednávaní 5.12.2014 nie sú žiadnym spôsobom preukázané a navyše druhy výdavkov uvádzané v tomto prehľade sú v rozpore s vyjadrením kolízneho opatrovníka a otca, podľa ktorých nie sú s deťmi spojené žiadne osobitné výdavky. Pokiaľ súd považoval za nevyhnutné výdavky aj na náklady otca na pestúnku, toto podľa jej názoru odporuje princípu osobnej starostlivosti rodičov o maloleté deti. Poukázala na nadštandardné príjmy otca, ktoré predstavujú sumu 9.000 € mesačne, pričom takéto príjmy postačujú na uspokojenie všetkých potrieb maloletých detí. Poukázala na to, že podaním z 21.11.2014 žiadala, aby súd uložil otcovi povinnosť informovať ju o zdravotnom stave, školských výsledkoch a ďalších skutočnostiach týkajúcich sa mal. K. B.. Konajúci súd však o tejto povinnosti nerozhodol, napriek tomu, že aj kolízny opatrovník vo svojom vyjadrení z 30.5.2014 navrhol určiť povinnosť otcovi informovať ju o rozhodných skutočnostiach týkajúcich sa maloletej K.. Z uvedeného dôvodu nepovažuje rozsudok súdu prvého stupňa za taký, ktorý zohľadňuje záujmy maloletých detí. Vytkla konajúcemu súdu, že sa so skutočnosťami a dôkazmi uvedenými v jej podaní doručeným konajúceму súdu 21.11.2014 sa konajúci súd dostatočne neoboznámil na pojednávaní 5.12.2014 a ani sa nimi nevyporiadal v odôvodnení napadnutého rozsudku, čoho dôkazom je skutočnosť, že úhradu výživného, ktoré matka vykonala 7.11., 12.11.2014 v úhrnnej sume 800 € súd zohľadnil v jej prospech až po jej upozornení napriek tomu, že boli pripojené aj poštové poukazy k jej vyjadreniu. Zároveň v súvislosti s dlžným výživným pripojila ďalšie doklady o úhrade výživného v úhrnnej sume 150 €.

Kolízny opatrovník vo vyjadrení k odvolaniu navrhol rozhodnúť na základe dostupných dôkazných materiálov s poukazom na odôvodnené potreby maloletých detí pri zohľadnení príjmov a majetkových pomerov oboch rodičov. V odvolacom konaní navrhol uložiť otcovi povinnosť informovať matku o zdravotnom stave detí, ich školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách ako aj o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa maloletých detí.

Otec vo vyjadrení navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok. Vyslovil názor, že súd pri stanovení výšky výživného vychádzal z ust. § 62 Zákona o rodine v zmysle ktorého obaja rodičia prispievajú na výživu podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Tento postup prvostupňového súdu považuje otec za správny, nakoľko príjmy matky sú nadpriemerné aj pri zohľadnení jej nevyhnutných výdavkov sú plne postačujúce na plnenie stanoveného výživného. Poukázal na to, že matka s maloletými deťmi sa stretáva len sporadicky a niekedy sa s nimi nestretne ani niekoľko týždňov, preto jej argument, že pracovný pomer a byť v Košiciach udržiava z dôvodu, aby sa stýkala s maloletými deťmi považuje za účelový, zavádzajúci a zároveň poukazuje na ust. § 62 ods. 5 Zákona o rodine, v zmysle ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri

skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Matka podaním zo 14.4.2015 poukázala na to, že vyjadrenie kolízneho opatrovníka z 28.1.2015 nie je pravdivé, pretože využíva každú možnú príležitosť na stretnutie s maloletými deťmi aj odo dňa podania návrhu na zmenu úpravy styku aj po vyhlásení napadnutého rozsudku sa matka s dcérami pravidelne stretávala a aj stretáva, viackrát mali spoločný denný program a maloletá K. s ňou strávila viacero víkendov. Naposledy obe dcéry mali spoločný denný program počas Veľkonočných sviatkov a maloletá K. s ňou strávila celé Veľkonočné sviatky dva dni pred sviatkami a dva dni po sviatkoch. Uviedla, že má záujem o častejšie stretávanie sa s deťmi, avšak viac času s dcérami netrávi z dôvodu obštrukcií zo strany otca. Uviedla, že v priebehu prvostupňového konania viackrát uvádzala, že maloleté deti majú u nej otvorené dvere v Košiciach aj v Bratislave, pretože svoj byt v Košiciach si ponechala. Má naďalej záujem o styk s deťmi a vypovedala, že od apríla 2014 styk sa realizoval tak, že sa stále dohodla s maloletými deťmi. K častejším stretnutiam s deťmi nedochádzalo v dôsledku správania sa otca. Určené výživné považuje za neprimerane vysoké a opätovne žiada uložiť otcovi povinnosť informovať ju o zdravotnom stave maloletých detí, ich školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách ako aj o aktuálnych mimoriadnych podstatných veciach týkajúcich sa mal. K. v odvolacom konaní, pričom na túto povinnosť poukázal v priebehu prvostupňového konania aj kolízny opatrovník. Poukázala na tú podstatnú skutočnosť, že I. B. bola v čase vyhlásenia napadnutého rozsudku maloletá, dňom 29.1.2015 dosiahla plnoletosť a od okamihu nadobudnutia spôsobilosti sama vystupovať v súdnom konaní, kolízny opatrovník ju už nie je oprávnený zastupovať a má právo po dosiahnutí plnoletosti uviesť, či aj na obdobie po dosiahnutí plnoletosti uplatňuje nárok na výživné a v akej výške.

Výrok rozsudku, ktorým bola mal. K. zverená do osobnej starostlivosti otca a ktorým v prevyšujúcej časti bolo konanie zastavené, neboli odvolaním napadnuté, nadobudli právoplatnosť, preto neboli predmetom preskúmania v odvolacom konaní (§ 206 ods. 2 O.s.p.).

Odvolací súd na základe odvolania matky podľa § 212 ods. 1, 2 písm. a/ O.s.p. preskúmal napadnuté výroky rozsudku súdu prvého stupňa o určení výživného a dlžnom výživnom bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že nie sú podmienky ani na potvrdenie, ani na jeho zmenu, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O.s.p. zrušil a podľa ods. 2 cit. zák. ust. vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Podľa § 221 ods. 2 O.s.p. ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie, alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký postup súdu, ktorým sa účastníkovi konania odnímajú tie procesné práva, ktoré mu zákon priznáva. V prípade, keď je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné, jedná sa o zmätočné rozhodnutie. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré súd zaviniel svojim procesným postupom spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť

konať pred súdom. Tieto vady zakladajú nepreskúmateľnosť rozhodnutia ako celku, ktorá môže byť dôsledkom obsahovej a gramatickej nezrozumiteľnosti, neurčitosti alebo neodôvodnenosti rozhodnutia. Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa článku 46 ods. 1 Ústavy SR je aj právo účastníka na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkové otázky. Samotné rozhodnutie musí byť logickým a právnym vyústením priebehu konania, pri jeho vydaní musia byť zachované formálne a obsahové náležitosti s dôrazom na prvky vykonateľnosti, zrozumiteľnosti a určitosti jeho skutkových a právnych dôvodov vo vzťahu k výroku rozhodnutia.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutých výrokov súdu prvého stupňa o určení výživného a dlžného výživného a konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvého stupňa dôsledne nezistil odôvodnené potreby maloletých detí ako aj príjmové a majetkové pomery oboch rodičov, tieto žiadnym spôsobom neverifikoval aj so stanoviskom kolízneho opatrovníka, nevykonal dokazovanie za účelom zistenia a preukázania skutočností uvádzaných matkou podaním z 21.11.2014 ako aj jej návrhom o uložení povinnosti otcovi jeden krát v mesiaci písomne ju informovať o zdravotnom stave, školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcich sa mal. K. tak, že zásielku obsahujúcu tieto informácie je povinný odovzdať na poštovú prepravu k poslednému dňu každého kalendárneho mesiaca na adresu jej trvalého pobytu a v písomnej informácii žiadala, aby otec bol povinný uviesť aktuálne heslá do elektronickej žiackej knižky mal. K. , tieto na pojednávaní dňa 5.12.2014 neoboznámil, nevykonal šetrenie ohľadne týchto rozhodujúcich skutočností a nevykonal ani dokazovanie ohľadne pripojených fotokópií výpisov z katastra nehnuteľnosti ako aj dohody o zmene pracovných podmienok. Konajúci súd tým, že nevykonal dokazovanie na zistenie podstatných skutočností potrebných pre spravodlivé rozhodnutie, nesprávne vec právne posúdil a súčasne odvolaciemu súdu táto vada bráni v realizácii jeho preskúmvacej právomoci, čím je daný dôvod na zrušenie rozhodnutia podľa § 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p. Odvolací súd poznamenáva, že rozhodnutím odvolacieho súdu o výživnom na novom skutkovom základe by účastníkov zbavil možnosti domáhať sa preskúmvania prijatých skutkových a na ne nadväzujúcich právnych záverov a zároveň porušil by princíp dvojinstančnosti občianskeho súdneho konania, čím by podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. odňal účastníkom možnosť konať pred súdom. Z uvedených dôvodov odvolací súd vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p. v rozsahu zrušenia, v ktorom bude povinnosťou súdu vykonať dôsledné dokazovanie v naznačenom smere, zistiť odôvodnené potreby maloletej K. a v súčasnosti už plnoletej I., dôsledne zistiť príjmové a majetkové pomery oboch rodičov a vykonať dokazovanie aj na rozhodnutie o povinnosti otca informovať matku o zdravotnom stave, školských výsledkoch, mimoškolských aktivitách a aktuálnych mimoriadnych veciach týkajúcej sa mal. K. a zistené skutkové okolnosti následne vyhodnotiť a odôvodniť podľa § 157 ods. 2 O.s.p. tak, aby jeho závery boli spätne preskúmateľné.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.